

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2018. gada 26. jūlijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Gunārs Kusiņš un Daiga Rezevska,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 104/2018),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Ministru kabineta 2013. gada 3. septembra noteikumus Nr. 739 “Ieslodzījuma vietu pārvaldes maksas pakalpojumu cenrādis” (turpmāk – apstrīdētais regulējums) par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91., 100. un 109. pantam;

1.2. uzlikt par pienākumu Ieslodzījuma vietu pārvaldei atmaksāt saņemtos maksājumus par tās sniegtajiem maksas pakalpojumiem;

1.3. uzlikt par pienākumu Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam un Ģenerālprokuratūrai uzsākt izmeklēšanu, kā arī saukt pie atbildības amatpersonas, kuras saistītas ar zaudējumu nodarīšanu ieslodzītajiem.

2. Apstrīdētais regulējums nosaka Ieslodzījuma vietu pārvaldes sniegto maksas pakalpojumu cenrādi.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Satversmes tiesa savas kompetences ietvaros izskata lietas par likumu un citu normatīvo aktu atbilstību Satversmei, kā arī citas tās kompetencē nodotās lietas. Satversmes tiesas kompetence ir noteikta Satversmes 85. pantā, kā arī Satversmes tiesas likuma 1. un 16. pantā.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu tiesa izskata lietas par citu normatīvo aktu atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām. Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja prasījums izvērtēt Ministru kabineta noteikumu normu atbilstību Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

Līdz ar to šā lēmuma 1.1. punktā norādītais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai. Savukārt šā lēmuma 1.2. un 1.3. punktā minētie prasījumi nav piekritīgi Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā var iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt

pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajai daļai konstitucionālo sūdzību var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Turklāt šā likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkts prasa pamatot, ka ir aizskartas Satversmē noteiktās pieteikuma iesniedzēja pamattiesības.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka, iesniedzot konstitucionālo sūdzību, pieteikuma iesniedzējam jānorāda objektīvi pārbaudāmi fakti, kas raksturo viņa pamattiesību aizskārumu un ļauj konstatēt tā rašanās brīdi (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 16.3. punktu*). Atbilstoši Satversmes tiesas likumam personas pamattiesību aizskārumš ir konstatējams, ja: pirmkārt, personai Satversmē ir noteiktas konkrētās pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst konkrēto pamattiesību tvērumā; otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē noteiktās pamattiesības (*sk. Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā 2016-02-01 5. punktu*).

Satversmes tiesa arī atzinusi, ka iestādei īpaši pakļautai personai, tostarp ieslodzītajam, var noteikt dažādus tiesību ierobežojumus (*sk. Satversmes tiesas 2014. gada 10. jūnija sprieduma lietā Nr. 2013-18-01 11.1. punktu*). Ieslodzījumā esošu personu pamattiesību ierobežojumi var būt stingrāki nekā brīvībā esošām personām (*sk. Satversmes tiesas 2008. gada 21. oktobra sprieduma lietā Nr. 2008-02-01 10. punktu*).

No pieteikuma un tam pievienotajiem materiāliem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs atrodas ieslodzījuma vietā. Pieteikumā ir izklāstīti faktiskie apstākļi, citētas tiesību normas, kā arī pausts Pieteikuma iesniedzēja viedoklis par ieslodzījuma vietas darbinieku rīcību saņemot maksu par pakalpojumiem. Pieteikuma iesniedzēja ieskatā apstrīdētais regulējums prettiesiski noteic nesamērīgi augstu un Satversmei neatbilstošu maksu par pakalpojumiem ieslodzījuma vietā, tostarp, par televizora un radiouztvērēja izmantošanu. Tas citstarp uzliekot nesamērīgu finanšu slogu arī ieslodzītā radniekiem.

Apstrīdētais regulējums noteic Ieslodzījuma vietu pārvaldes maksas pakalpojumu cenrādi 13 dažādiem pakalpojumiem. Tomēr no pieteikuma nav objektīvi saprotams, kurš no šiem maksas pakalpojumiem aizskar Pieteikuma iesniedzēju un ir viņam piemērots. Pieteikuma iesniedzējs nav pamatojis, ka tieši apstrīdētais regulējums aizskar viņam Satversmē noteiktās pamattiesības. Pieteikumā nav norādīti objektīvi pārbaudāmi fakti, kas raksturo Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārumu un ļauj konstatēt tā rašanās brīdi.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajā daļā un sestās daļas 1. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 1. un 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 104/2018).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

S. Osipova